

WYROK Z DNIA 22 CZERWCA 2007 R.
SNO 31/07

Przewodniczący: sędzia SN Rafał Malarski.

Sędziowie SN: Zbigniew Myszk, Ewa Strużyna (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny z udziałem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego sędziego Sądu Apelacyjnego oraz protokolanta w sprawie sędziego Sądu Okręgowego obwinionego o przewinienie służbowe przewidziane w art. 107 § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 22 czerwca 2007 r. odwołania obwinionego od wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 19 stycznia 2007 r., sygn. akt (...)

1. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnił sędziego Sądu Okręgowego w od popełnienia zarzucanego mu przewinienia służbowego,
2. kosztami postępowania odwoławczego obciążył Skarb Państwa.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny, wyrokiem z dnia 19 stycznia 2007 r., sygn. akt (...), uznał sędziego Sądu Okręgowego za winnego popełnienia przewinienia służbowego polegającego na tym, że w oświadczeniu majątkowym złożonym w 2005 r. nie zawarł informacji o dochodach uzyskanych w 2004 r. z tytułu wynajmowania lokalu mieszkalnego położonego przy ulicy Mickiewicza 18/3 w A. i na podstawie art. 107 § 1 oraz art. 109 § 1 pkt 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych orzekł wobec niego karę upomnienia.

Odwołanie od powyższego orzeczenia złożył obwiniony sędzia. Zaskarżając wyrok w całości, zarzucił:

- I. obrazę licznych przepisów prawa procesowego, wyrażającą się w naruszeniu
 - 1) podstawowych reguł postępowania, a w szczególności zasady swobodnej oceny dowodów, prawdy obiektywnej i działania przez sąd z urzędu w celu dokonania prawdziwych ustaleń faktycznych, a także zasady domniemania niewinności i rozstrzygnięcia wątpliwości na korzyść obwinionego oraz prawa do obrony,
 - 2) art. 111 § 2 u.s.p. przez powierzenie czynności protokolantów osobom nie będącym sędziami,

- II. rażące naruszenie prawa materialnego, a zwłaszcza przepisów Konstytucji RP, Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, ustawy o podatku dochodowym, Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych

i wniósł o zmianę wyroku przez uniewinnienie go od bezzasadnego zarzutu popełnienia „oczywistego i rażącego” przewinienia służbowego.

W odwołaniu zawarł ponadto wnioski o wyłączenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Apelacyjnego „z przyczyn podanych w piśmie z dnia 13 stycznia 2007 r.”, a także przeprowadzenie licznych dowodów na okoliczność wiarygodności świadków oskarżenia.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, uczestniczący w rozprawie dyscyplinarnej odwoławczej, wniósł o utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Analiza okoliczności sprawy uzasadnia ograniczenie rozpoznania wniesionego środka odwoławczego i merytoryczne jej rozstrzygnięcie w postępowaniu odwoławczym w trybie przewidzianym w art. 436 k.p.k. Bezprzedmiotowe byłoby bowiem rozważanie zasadności zawartych w odwołaniu zarzutów w sytuacji, gdy zaskarżony wyrok podlega uchyleniu z powodu błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mającego zasadniczy wpływ na uznanie, że obwiniony sędzia dopuścił się przewinienia służbowego określonego w art. 107 § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Brak podstaw do zaakceptowania ustalenia Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego, że obwiniony sędzia miał obowiązek umieszczenia w oświadczeniu majątkowym złożonym w 2005 r. informacji o uzyskaniu w 2004 r. dochodu w kwocie 1 700 zł z tytułu wynajmu mieszkania. Ani analiza treści przepisu art. 87 u.s.p., ani treści formularza „oświadczenie o stanie majątkowym” określonego w art. 88 u.s.p., nie prowadzi do takiego wniosku. Z treści art. 87 § 1 u.s.p., w którym wskazano, jakie informacje w złożonym oświadczeniu ma obowiązek podać każdy sędzia, wynika, że chodzi o informacje określające jego „stan majątkowy”. Przepis ten zobowiązuje w szczególności do wskazania wszelkich składników „majątku”, zarówno odrębnego jak i objętego małżeńską wspólnością, podania wysokości posiadanych zasobów pieniężnych, a także informacji o udziałach i akcjach w spółkach prawa handlowego oraz nabytym od Skarbu Państwa albo innej państwowej lub samorządowej osoby prawnej mieniu, które podlegało zbyciu w drodze przetargu. Przepis ten zobowiązuje ponadto do podania wszelkich informacji o osiągnięciu przez sędziego dodatkowych dochodów. Nie ulega jednak wątpliwości, że chodzi o takie dodatkowe dochody, które w istotny sposób wpływają na sytuację majątkową sędziego, a więc mają znaczenie dla oceny jego „stanu majątkowego” (por. treść rubryki VII oświadczenia „inne dodatkowe dane o stanie majątkowym”).

Informacja o uzyskaniu przez sędziego, w ciągu roku, dodatkowego dochodu w kwocie 1 700 zł (zakładając, że dochód w takiej wysokości z tytułu wynajmu mieszkania obwiniony sędzia rzeczywiście uzyskał), a więc w kwocie stanowiącej zaledwie ułamek miesięcznego wynagrodzenia, nie może być uznana za informację istotną dla oceny „stanu majątkowego” sędziego. W tym miejscu celowe jest odnotowanie, że wobec rozpoznania sprawy w postępowaniu odwoławczym w trybie określonym w art. 436 k.p.k. i jedynie w zakresie uchybienia podlegającego uwzględnieniu z urzędu, celowe było odstąpienie od merytorycznej kontroli ustalenia dokonanego przez Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny o uzyskaniu przez obwinionego sędziego dodatkowego dochodu w wymienionej wysokości. Konieczne jest także podkreślenie, że Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny nie podziela ocen prawnych prezentowanych przez obwinionego sędziego w toku postępowania dyscyplinarnego, w tym także w odwołaniu (m.in. w kwestii czyją własność stanowiło wynajęte mieszkanie), ani nie akceptuje zastosowanej przez niego formy rozwiązania problemów wynikłych z wynajmu mieszkania zamiast posłużenia się środkami prawnymi. Okoliczności te pozostają bowiem bez wpływu na treść wydanego w odwoławczym postępowaniu dyscyplinarnym orzeczenia.

Należy natomiast wskazać na różnicę pomiędzy zakresem informacji objętych oświadczeniem o stanie majątkowym a zakresem informacji podlegających ujawnieniu w zeznaniu podatkowym i podkreślić, że nie ulega żadnej wątpliwości, iż uzyskanie jakiegokolwiek dodatkowego dochodu podlegającego opodatkowaniu wiąże się z obowiązkiem ujawnienia tego dochodu w zeznaniu podatkowym.

W świetle przytoczonych okoliczności brak podstaw do podzielenia przekonania Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego, że obwiniony sędzia popełnił przewinienie służbowe, a w szczególności dopuścił się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa na skutek zaniechania ujawnienia w oświadczeniu majątkowym złożonym w 2005 r. faktu uzyskaniu dodatkowego dochodu w kwocie 1 700 zł.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zmienił zaskarżone orzeczenie i uniewinnił sędziego Sądu Okręgowego od zarzucanego mu przewinienia służbowego, a kosztami postępowania odwoławczego obciążył Skarb Państwa.